

BRATRSTV1

EVANGELICKÝ ČASOPIS PRO MLÁDEŽ roč. 52/2011

VÍC NEŽ OKO SPATŘIT SMÍ

JÁ & TY

LÉTAJÍCÍ RABÍN

Jaké je současné křesťanství?; úvodník	Marie Medková	2
Projev Boží vůle; biblická úvaha	J. C. Klimeš	4
Víc než oko spatřit smí		
• Rozhovor s Michaelem Otřísaalem	Šárka Schmarczová	5
• Duchovní prostor do médií	Šárka Schmarczová	6
• Je místo pro náboženství v médiích? Ano, ale...	Juan Provencho	7
Sdružení evangelické mládeže	Jakub Martinů	10
Já & ty; komiks	Jana Turecká	11
Preludium; zázraky za zraky	Martin Kučera	12
E–bulvy		17
Nezačal jsem věřit...; rozhovor s Davidem Navarou	Šárka Schmarczová	18
Vydržet až do konce; duchovní povzbuzeníčka	Marie Medková	20
Létající rabín; uchu pro potěchu	Kolja Ivaskiv, Anna Junová	21
Do kostela s mobile či ntbkem; v síti	M.Crombřík, M.Medková	22
Above average; blogosphere	Jade Lee	23
Merlin: zrození; recenze	Šárka Schmarczová	24
Přežít svůj život; recenze	Ester Hubená	25
Vyhasínání mozků; recenze	Olcha Richterová	25
Všimli jsme si	Olcha Richterová	26
Informatorium evangelicorum		

Autor obálky: Daniela Toulová

Foto na str. 3: Samuel Titěra

JAKÉ JE SOUČASNÉ KŘESŤANSTVÍ?

Marie Medková

Milé čtenářky, milí čtenáři,
jaké je současné křesťanství?

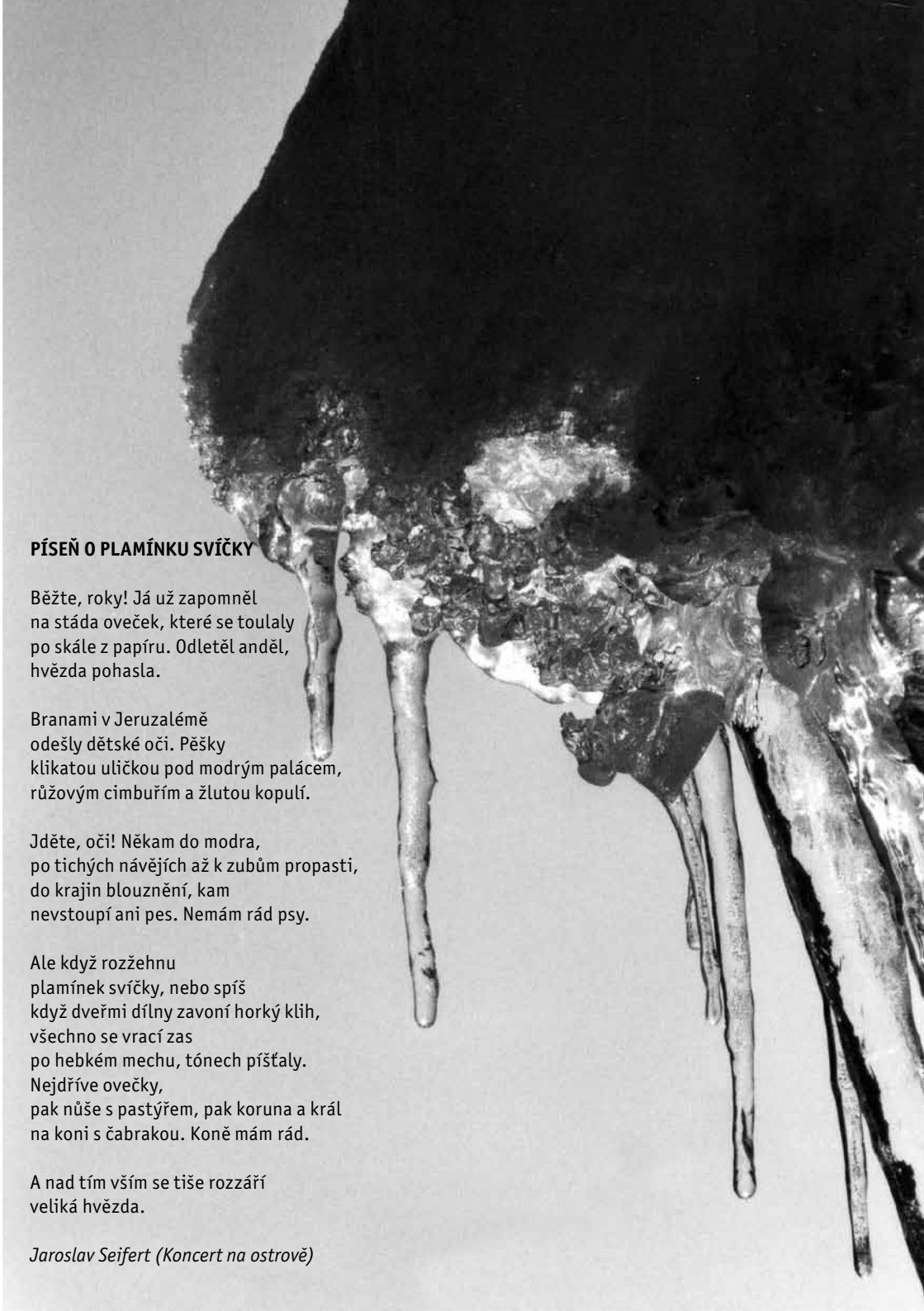
Kudy prolíná do naší kultury a společnosti? Kde se střetává? Kdy jde o vyprázdněnou nebo přeznačenou formu? Jak se projevuje v našem dni? To jsou otázky, které spojují témata, která jsme připravili do nového ročníku. Křesťanství a svět – co říkají média o křesťanství, andělé a Češi, jak na modlitbu v kruhu rodiny, kult těla, zlo pod Sluncem a další témata budete moci ochutnat během roku.

A letošní rubriky? Můžete přiložit své ucho podle rad Ucha pro potěchu. Ochutnat či sami doporučit knihu – film – divadlo – výstavu skrze rubriku Recenze. Rozhlédnout se

po křesťanském světě v zahraničí skrze blogy křesťanů. Žasnout nad zázraky stvoření – v obrazech i v rubrice Zázraky za zraky.

Co se kde děje, zjistíte ve Všimli jsme si a rubrice Informatorium evangelicorum. Uprostřed časopisu by se opět měla vynacházet sbírka instatních programů, kterou je možno obohatit o programy, které jste sami vedli a chcete poskytnout dál. Potěšit se můžete kapkou poezie či povzbuzením ducha. V rámci časopisu budou i nadále vycházet nezávislé E-Bulvy.

Těší nás, že čtete, a jsme rádi i za příspěvky a podněty, které od vás dostáváme. Inspiraci a příjemné čtení přeje redakční kruh. ■

PÍSEŇ O PLAMÍNKU SVÍČKY

Běžte, roky! Já už zapomněl
na stáda oveček, které se toulaly
po skále z papíru. Odletěl anděl,
hvězda pohasla.

Branami v Jeruzalémě
odešly dětské oči. Pěšky
klikatou uličkou pod modrým palácem,
růžovým cimbuřím a žlutou kopulí.

Jděte, oči! Někam do modra,
po tichých návějích až k zubům propasti,
do krajin blouznění, kam
nevstoupí ani pes. Nemám rád psy.

Ale když rozžehnu
plamínek svíčky, nebo spíš
když dveřmi dílny zavoní horký kliš,
všechno se vrací zas
po hebkém mechu, tónech písňaly.
Nejdříve ovečky,
pak nůše s pastýřem, pak koruna a král
na koni s čabakou. Koně mám rád.

A nad tím vším se tiše rozzáří
veliká hvězda.

Jaroslav Seifert (Koncert na ostrově)

PROJEV BOŽÍ VŮLE

J. C. Klimeš

Když spatřil zástupy, vystoupil na horu a když se posadil, přistoupili k němu jeho učedníci. Tu otevřel oči a učil je.
Mt 5, 1,2

Marc Chagall, Mojžíš na hoře Sinaj

Tak začíná jeden z nejnámějších oddílů bible – Kázání na hoře, jeden z nejcitovanějších a zároveň nekontroverznějších evangelijních textů. Už od počátku působil církvi i křesťanům rozpaky. A to kvůli svým radikálním a vyhrčeným výrokům – ohledně sexuality /...kdo hledí na ženu chtivě, již s ní zcizoložil ve svém srdci.../ nebo hněvu /...již ten, kdo se hněvá na svého bratra, bude vydán soudu.../, anebo majetku: *Nemůžete sloužit Bohu i majetku*. Dokonce se církevní učitelé snažili doložit, že se Ježíšovo horské kázání netýká všech křesťanů, ale jen kněží či mnichů/učedníků/. Tak Ježíšova slova provokovala! A provokují dodnes – v našem evangelickém prostředí to vypadá nejčastěji takto: to nesmíš brát tak doslova, neber to tak vážně... Jak tedy těmto Ježíšovým slovům rozumět? Na to křesťané v různých dobách dávali různé odpovědi – vždy v závislosti na svých životních zkušenostech a postojích, náladě ve společnosti, stavu církve. Přístupme tak k tomuto textu i my – ze svého životního příběhu, ovlivnění společ-

ností, ve které žijeme, a církvi, ve které věříme...

Když spatřil zástupy, vystoupil na horu: Zde jakoby Ježíš utíkal před zástupy na pec, ale protože na konci jeho řeči *zástupy žaslí nad jeho učením, neboť je učil jako ten, kdo má moc* /Mt 7,28,29/, je zřejmé, že jej ony zástupy slyšely. Na horu tedy Ježíš vystoupil z dobrého důvodu – aby jej bylo slyšet. Ale nejen proto – na hoře podle Matoušova vyprávění prožívají učedníci proměnění Páně /Mt 17,1/ a setkávají se se vzkříšeným Pánem /Mt 28,16/. Hora je tedy pro Matouše místem, kde se prokazuje Ježíšova moc. Ježíšova slova, která k nám budou dále zaznívat, jsou tedy určena všem, kdo naslouchají – zástupům i učedníkům. A jsou myšlena vážně, pronášena s autoritou. A týkají se mě i tebe – bez rozdílu, jak daleko ve svém životě víry jsme – jestli ještě patříme k zástupům, které Ježíše následují a dychtivě mu naslouchají, anebo už patříme k těm, kteří se rozhodli Ježíše následovat a nic jiného neznat.

Posadil se... pro Ježíšovu dobu je sezení obecně výrazem důstojnosti – sedí učitel, vládce, zatímco žáci či poddaní stojí. *Přistoupili k němu jeho učedníci...* celá scéna v tuto chvíli nápadně připomíná chvíli, kdy Mojžíš přijímá na hoře od Hospodina Zákon a Příkázání, zatímco izraelští starší stojí kolem /Ex 24, 9nn/. Máme vědět, že se tady odehrává něco, co se významem rovná darování Zákona Izraeli. A to bychom měli zpozornět! Navíc, když Ježíš *otevřel ústa a učil je*: slavnostní formulace a zdůraznění autority a závaznosti toho, co Ježíš učí a co od nás požaduje. A teď jde o to, jestli my považujeme Kázání na hoře za projev Boží vůle /jako Desatero/ a jestli chceme tuto Boží vůli svými životy naplnovat. Zkusme o tom do příště přemýšlet, ale nemusíme být smutní, když nám to nepůjde, protože *blaze chudým v duchu, neboť jejich je království nebeské...* ■

ABY NÁHODNÝ DIVÁK NEPŘEPNUL rozhovor s Michalem Otřísaalem

Křesťanství je po tisíce let konstitutivním prvkem naší civilizace. Jak se vyrovnáváte s tím, že Křesťanský magazín je už podle názvu zařazený po bok Queer magazínu, pořadu pro menšíny?

No s tím se popravdě řečeno vyrovnávám dost špatně, ale tomu bohužel odpovídá i mentalita našeho kmenového diváka, což je starší žena na venkově. Tento divák jej považuje za pořad sobě určený, za něco jako propagační leták křesťanství, který má cizelovat a ukazovat, jak jsme dobří, krásní a ani mouše jsme neublížili. A vůbec si neuvědomuje, že tím se sám definuje jako určitá potlačovaná menšina, která má taky právo, aby se pro ni vysílalo. S tímto pohledem zápasím a snažím se o dramaturgickou linii jakéhosi okna, aby ti takzvané venku nahlédli dovnitř a ti uvnitř církve pohlédli ven.

Má televize misijní úlohu v křesťanství?

Musím říct, že nevěřím na to, že by se dal skrze televizi evangelizovat národ. Důležité je odstraňování předsudků z cesty těm, kteří by se měli potkat s živým křesťanem.

Jací jsou diváci, kteří váš pořad sledují? Jsou to spíše praktikující křesťané, nebo i nevěřící?

U bohoslužeb tvoří nevěřící diváci zanedbatelné procento. U komponovaných pořadů je to procento vyšší, ale maximálně kolem pěti až sedmi procent. Tito diváci mě však zajímají nejvíce a vrchol mého očekávání je, že divák, který křesťanský magazín náhodou zapne, jej nepřepne.

Bratrstvo je časopis pro mladé, myslíte, že by mladí měli mít i svůj křesťanský magazín? Pořadů pro teenagery je přece v televizi více.

Proč ne, rád bych u toho byl, ale bude-li křesťanský definován, bude mířit na menšinu, a ještě na tu, která média nepotřebuje,

protože se dívá na své vlastní pořady na internetu. Kolegové v Brně a Ostravě se o to pokoušeli, ale překvapující sledovanost se nedostavila. Určitého diváka si našel Exit 316, ten měl na internetu až 2 000 přístupů.

Neměl by to tedy být diskuzní pořad?

Typ mladého křesťana je přemýšlivý člověk, který hledá. Právě teď se po době půstu pomalu začínají debaty na obrazovku vracet, proč tedy ne? Ale otázka je, zda ho definovat jako pořad pro křesťanskou mládež, nebo spíš by šlo o obecné diskuze a diskutující by byli mimo jiné křesťané.

Jako dramaturg rozhodujete o náplni pořadu. Podle čeho vybíráte z tak široké palety témat, které křesťanství nabízí?

Církev vždy volala po tom, že je potřeba více bohoslužeb, ale situace ukázala, že málokterý vhléd je tak málo divácky srozumitelný, jako právě bohoslužby. Bohoslužby jsou servisní služba pro ty, kteří se nemožou dostat do kostela, ale i tady se snažíme nabízet pluralitu a navštěvujeme obyčejná i atypická společenství. U těch komponovaných pořadů, jako jsou Cesty víry nebo Křesťanský magazín, závisí na tom, čemu se říká víra. Já rozlišuji mezi vírou a náboženstvím. Příběh farníka, který chodí rád do kostela, to pro mě sám o sobě není příběh víry. Každý dramaturg hledá ten důvěryplný přesah v něčem jiném, někdo v umění, jiný v překvapivém životním postoji. Vždy je to ale těžké, protože na rozdíl od náboženství se víra fotografuje opravdu nesnadno.

Je na vás vyvíjený tlak z jednotlivých církví, aby dostávaly větší prostor? Třeba podle počtu členů?

Díky Bohu, prakticky skoro ne. Dodnes stavíme na ekumenickém základu, který jsme s kolegou Pavlem Kunešem nazvali „zpátky ke kořenům“ a díky kterému jsme byli

i profesními kolegy respektováni. Jediným případem, kdy musíme zachovávat určitou paritu zastoupení, jsou bohoslužby.

Je televize pomocníkem v Božím díle, nebo ďábelský vynález?

Když se bavíme o moci média, není třeba si dělat iluze. Zparchantnělá mocnost začala ovládat tento svět, diktuje mu, co je dobré, co je špatné. Stanovuje agendu, na co se má člověk dívat. Je potřeba se tomu postavit. Je to však námi delegovaná moc, mimo jiné tím, na co jsme ochotni se dívat... To médium je v tom nevině a je na nás, co mu nabídneme jako ten dobrý obsah. Nemůžu říct, že je ďábelské, nebo andělské. Nevěřím na jeho misijní úlohu, ale ta jeho úloha pravdivě informovat a inspirovat může být použita k dobrému. Já bych ho nedémonizoval, budeme-li k televizi coby médium přistupovat bez předsudků a falešných očekávání, může

být užitečné...

Jak vnímáte spojení své televizní profese a církevní služby?

Nejdřív jsem myslel, že se mohou doplňovat a potencovat, ale to nemohu potvrdit, jelikož obojí je třeba dělat naplno. Televize musí rozkrývat věci, tak aby si divák mohl udělat názor sám. Pro práci duchovního je důležité lidi vtahovat do příběhů a pomoci jim se v tom vyznat, a to dělá dobrá žurnalistika i katecheze. Na rovině myšlení si ty dva přístupy mohou pomoci, v praktické realizaci však ne.

rozhovor vedla Šárka Schmarczová ■

DUCHOVNÍ PROSTOR DO MÉDIÍ

Šárka Schmarczová

Média mohou být pro církev dobrým pomocníkem, ale také zlým pánem. Zkusme se jich nebát, neošklivit si je a začít s nimi kooperovat. Možná nás velká moc médií děsí, ale i tak bychom měli „nepřítele“ poznat, abychom s ním mohli bojovat. Pokud zůstaneme pozadu, je opravdu možné, že se staneme pro média a potažmo pro společnost směšnými. Malý sbor na vesnici může dobře komunikovat s místními novinami, či rádiem. Pozvěte redaktora na nějakou akci mládeže, tak navážete bližší kontakt a máte naději, že přijde. Nezvěte ho rovnou na bohoslužbu, to by ho nejspíš odradilo.

Nesnažte se redaktorovi prodat svou pravdu, nechte ho pracovat, dejte mu prostor se rozhlídnout, buďte mu nápomocni a odpovídejte bez předsudků na jeho otázky.

Je výborné, když se vám podaří umístit do médií vlastní příspěvek. Nemá ale smysl snažit se pravidelně zásobovat noviny vlastními názory na kde co, natož čímkoli, co by budilo podezření z církevní propagandy. Tím byste pouze plnili redakční koš. Je třeba využívat příleži-

tosti, kdy média kriticky probírají téma, které souvisí s křesťanstvím, s morálkou, s civilizací atd. Například církevní restituce, vztah Evropy a Islámu, rodinnou problematiku. Popřípadě kdy je nějaké významné výročí či den – třeba upálení mistra Jana Husa, Velikonoce, Advent... To znamená, že se musíte trefit do agendy, kterou se média právě sama zabývají a nedoufat, že jim vnutíte agendu vlastní. Pak je šance uspět daleko větší – média sice nejraději otiskují vlastní názory, ale dávají také prostor lidem, kteří jsou v dané problematice považováni za odborníky či authority.

Nechtějme rovnou šířit evangelium, mnohem důležitější je, aby si svět všimnul, že tu jsme a nejsme podivní z minulého století. Ostatně touha po duchovnu je lidem vrozená – a současná krize dává duchovnímu rozměru ještě větší význam. Pravda, duchovní prostor, z nějž moderní doba vytěsnila Boha, v současné době okupují všelijací hochštapleři, sektáři a demagogové. Ale tak to přece nemusí být navždy a jakým jiným způsobem na sebe dnes upozornit než skrze média? ■

JE MÍSTO PRO NÁBOŽENSTVÍ V MÉDIÍCH? ANO, ALE... Juan Provencho

Církev by se měla angažovat ve světě komunikací. Globální komunikační síť se rozpíná a stává se den ode dne komplexnější; vliv médií na kulturu a její přenos je čím dál viditelnější. Kde dříve média informovala o událostech, tam jsou v současnosti události přizpůsobovány a tvarovány podle potřeb médií. A tak se vztah mezi realitou a médií stal spojitým, což je velmi ambivalentní jev. Na jedné straně se tak mohou stírat rozdíly mezi realitou a iluzí, ale na druhé straně se otevírá bezprecedentní možnost zpřístupnění pravdy mnohem širšímu okruhu lidí. Úkolem církve je ujistit se, že druhá z možností se stane realitou.

Svět médií se může někdy zdát lhostejný, dokonce až nepřátelský ve svých postojích ke křesťanské víře a morálce. Je tomu tak proto, že v mediální kultuře je hluboce zakořeněný typický moderní postoj, že jedinou absolutní pravdou je, že neexistují absolutní pravdy – a pokud by existovaly, byly by pro lidské chápání nedostupné a tudíž irelevantní. A z tohoto pohledu záleží nikoli na pravdě, ale na „story“; tj. jestliže je nějaké téma chytlavé nebo má nosný příběh, pak se pokoušení nebrat pravdu na zřetel stává takřka neodolatelným. Výsledkem pak je, že svět médií se zdá být nakloněn evangelizačním snahám asi stejně jako pohanský svět apoštolské doby.

Církev má integrovat své poselství do kultury vytvořené pro moderní komunikaci. Takže je potřebná nová hortivost, nové metody a nové vyjádření myšlenky náboženství. Představitelství a kreativita jsou dvě slova potřebná pro pastorační práce v církvi. Církev v sociálních sdělovacích prostředcích spatřuje Boží dar, protože spojují lidi, aby

spolupůsobili na Božím díle spásy (Communitas et Progressio č. 2).

Novinové sloupky, rozhlasové mikrofony, televizní kamery a počítačové obrazovky jsou prostředky, od kterých moderní společnost přejímá jejich morální a spirituální orientaci. Je-li to pravda, je podstatné, aby se církev účastnila na výchově veřejného mínění, které vyjadřuje všeobecné hodnoty současné společnosti, aby i ona sama byla přítomna na těchto nových místech se svými novinami a časopisy, se svými rozhlasovými stanicemi a rozhlasovými programy a televizí, se svým hlasem pravdy a lásky.

Je třeba konstatovat, že česká média mají problém pokrývat náboženství jako takové. Pro západní sekulární média je církev dnes především oblíbeným fackovacím panákem: když je okurková sezóna, vždy se najde nějaký případ pedofilního kněze nebo alespoň jiný důvod, proč vyličit církev jako instituci, snažící se všemi silami kazit

lidské radosti, zejména sexuální.

Všeobecně se dá říci, že existuje velká dezinformovanost o církvi a její činnosti a zároveň velká kritika vůči církvi. „Prodávají“ se dobré bulvární zprávy, dělá se karikatura křesťanské kultury. Dostí dobré místo mají všechny zprávy, které prezentují nějaký konflikt církve se státem. Často se objevují útoky na křesťanské hodnoty (rodina, manželství...). V ČR a dalších bývalých komunistických zemích se řeší v médiích otázky církevního majetku, vždy s velmi kritickým akcentem na církev, která je prezentována jako „chudá“ instituce, která chce co nejvíce peněz.

pokračování na straně 9

JAK NA VÁS PŮSOBÍ KŘESŤANSTVÍ V MÉDIÍCH?

PhD. Grace Davie profesorka sociologie a filosofie

The everyday rhythms of Christianity – just like those of any other religion – are of limited interest to the media. Conversely 'big events', internal disputes and controversies of different kinds catch the attention of journalists. This is hardly surprising given the need of the latter to attract audiences. It follows that the image of Christianity that appears in the media is frequently distorted, though not always maliciously.

A more worrying feature lies in the fact that 'unbelievers' of various kinds (a continuum that ranges from the mildly agnostic to the militantly atheist) are disproportionately present in the media industry in many Western societies. Such people very often exaggerate the secularist tendencies that are present in the society in question, imagining that they (and their own opinions) are more representative of public opinion than they really are. A certain amount of 'bias' is likely to follow from this. For various reasons, therefore, media accounts of Christianity need to be read with care.

David Navara, nejlepší český šachista

Obraz křesťanství v českých médiích je neatraktivní. Sportovní zpravodajství rozšiřuje řady sportovců, zatímco zprávy o křesťanství obvykle nepřivádějí lidi k víře. Neznám správný recept, ale věřím, že je možné ateistům přiblížit křesťanství, aniž by se z něj přitom vytratilo jádro Kristova učení.

Mirek Dušín, vedoucí Rychlých Šípů

Párkrát jsme s chlapič prodávali u Šmejkalovy ohrady nějaké křesťanské časopisy. Byla tenkrát sice zima, nás však hřál dobrý skutek. Nejsem z věřící rodiny, ale křesťanské ideje jsou mi blízké. Myslím si, že by takových časopisů mělo být více. My, Rychlé šípy, si na jejich prodej vždy čas uděláme!

Marek Vácha, římskokatolický kněz přírodovědec a spisovatel

My křesťané uznáváme dva typy pravdy, pravdu stvoření a pravdu zjevení. Pravdu stvoření zkoumají vědy, ty přírodní i ty společenské, pravdu zjevení máme z Písma. Pokud bychom se zabývali jen zjevením a okolní svět bychom nechali být, staneme se sektou, která nemá co říct okolnímu světu, solí, která zůstane v izolaci. Mám pořád pocit, že se my křesťané pořád zabýváme svými vnitřními problémy a se světem příliš nekomunikujeme. Na mediální scéně je to jasně vidět!

Petr Šilar, senátor

Jsem velmi vděčen za přenosy bohoslužeb jak v TV, tak hlavně v rozhlasu. U ostatních církevních vysílání velmi záleží na tématu a na osobní práci reportéra či moderátora. Úplně škodlivá jsou pro církev krátká zpravodajství nebo účelové reportáže, hlavně ve zprávách. Tady je sledován jenom politický vliv té či oné události nebo toho či onoho církevního představitele. Jestliže vyznáváme, že víra je ze slyšení, musíme umět přijímat zvětš křesťanství i z médií. Jsem ale názoru, že méně je někdy více.

Dřív jsem o křesťanství moc nevěděl a skrz televizi jsem se nic nedozvěděl. Tak-
že asi nijak. *muž, 19 let*

Divně. Vlastně kdybych nebyla křesťanka, tak si myslím, že křesťani jsou divní,
podle televize a novin. *žena, 17 let*

Jako jestli ovlivňuje můj život nebo jaký je obraz křesťanství v médiích? Neovliv-
ňuje a obraz je spíš negativní. V médiích se objevují výstřelky a kuriozity. Ale
od toho média jsou, ne? *muž, 24 let*

Moje babička poslouchá bohoslužby v rozhlase, když je sníh a nemůže do koste-
la. A to je dobrý, protože my ji tam nemůžeme odvézt. *žena, 12 let*

Trapně. Bohužel většinou trapně. Buď se v televizi mluví o úletech nebo jsou pře-
nosy z ceremonií, které nikomu nic nefeknou. Nebo, a to mě snad štve ještě víc,
se křesťani snaží křečovitě přiblížit „normálním“ lidem. *muž, 27 let*

Skrze křesťanská tištěná média – Universum, Protestant, ba i Č. Bratr a Bratrstvo
– otevřeně a inspirativně. Skrze křesťanské blogy a weby velmi různorodě. Skrze
masmédia strašně. *žena, 26 let*

téma

pokračování ze strany 7

Ale měli bychom se zeptat, proč se to děje? V médiích je patrná touha, aby náboženství nehrálo žádnou roli ve veřejném životě, aby se stalo jen soukromou věcí. Ve veřejných věcech není přijatelné slovo „církve“, jako by se církev mohla stát konkurentem médií při formaci veřejného mínění společnosti.

Velikým problémem, který ještě utvrzuje takovouto situaci, je to, že málokde se najde v běžném komerčním tisku novinář, kterého by zajímalo něco jiného než vztah církvě k potratům, antikoncepci a celibátu, případně ke svěcení žen. Novináři se v českém prostředí příliš neorientují v náboženské tematice a píšou o otázkách náboženství bez „náboženské kultury“, a pak se objevuje mnoho chyb. Seriózní světové deníky mají zpravidla velmi vzdělané specialisty na církevní otázky. U nás jsou v této věci prakticky všechna naše média (snad s výjimkou některých rádií a veřejnoprávní TV) – i ta nejserióznější se tvářící – spíše stále na úrovni bulváru. Vymlouvají-li se na to, že jsme společnost

nezajímající se o náboženství, je to komické – i ona (vedle nás samých) za to nesou svůj díl viny.

Je třeba upozornit, abychom byli spravedliví, že ne vše je tak „špatně“. Můžeme najít také některé pozitivní zkušenosti s tím, jak je prezentováno náboženství a církevní tematika: život papeže (jeho cesty, smrt, volby...), svěcení nového biskupa, liturgické časy (advent, Vánoce, Velikonoce...), charita, kultura... Ale jen tematicky, protože obsahově pořád tyto zprávy obsahují nedostatky.

A co dělat, aby situace byla lepší? Vychovávat budoucí novináře na fakultách, aby se lépe orientovali v náboženské tematice a trochu pozapomněli na předsudky o církvi. Je na místě také formovat budoucí kněze a duchovní k otevření se vůči médiím, abychom se médií nebáli. Je to první krok ke změnám.

Autor je knězem augustiánského řádu, vedoucím tiskového střediska České biskupské konference a vyučuje na katedře mediálních studií na Karlově univerzitě v Praze. ■

MAPA SEM v ČR

Sdružení evangelické mládeže v ČR

zaštiřující jednotka celého SEMu

působnost: celá ČR

kontakt: info@semcr.cz, www.semcr.cz

Moravskoslezský SEM

samostatná regionální jednotka

působnost: Moravskoslezský kraj

*kontakt: vlastislav.stejskal@evangnet.cz
www.moravskoslezsky.semcr.cz*

Pražský SEM

samostatná regionální jednotka

působnost: Praha a Středočeský kraj

*kontakt: prazsky@semcr.cz
www.prazsky.semcr.cz*

SEM angel

samostatná regionální jednotka

působnost: Ústecký kraj

kontakt: angel@semcr.cz

Liberecký SEM

nesamostatná regionální jednotka

kontakt: liberecky@semcr.cz

SEM slunečnice

samostatná zájmová jednotka

působnost: ekologická výchova

*kontakty: david.sorm@semcr.cz
www.slunecnice.semcr.cz*

NOVÁ SÍLA V SEM

rozhovor s Aničkou Mazurovou

Anička Mazurová v září nastoupila jako administrativní pracovnice SEM.

Odkud pocházíš a jak snášíš život v Praze?

Narodila jsem se a do svých dvaceti let žila v Českém Těšíně. Protože mám manžela faráře, odstěhovali jsme se potom na náš první sbor do Ostravy. Na ostravský sbor i na město máme hezké vzpomínky. Když máme příležitost, rádi se tam vracíme. Po deseti letech přišel čas na změnu a přestěhovali jsme se do Prahy – Libně. Na

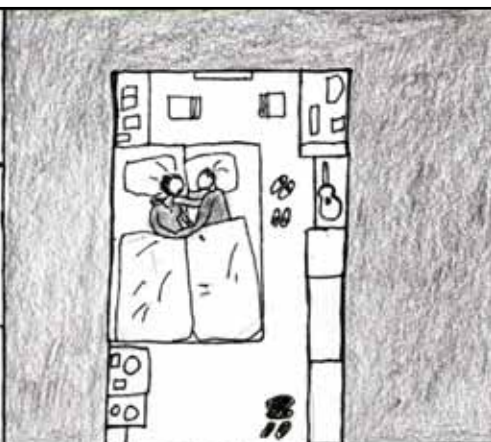
život v Praze jsme si zvykli rychle, protože prakticky se od života v Ostravě moc neliší.

Proč sis vybrala práci pro SEM?

SEM se věnuje práci s dětmi a mládeží, a protože sami máme tři děti, vidím v takové práci smysl. A kromě toho se mi líbí různorodá náplň práce a také to, že mohu pracovat jen na půl úvazku.

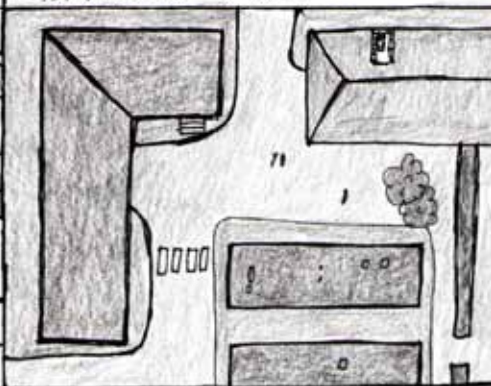
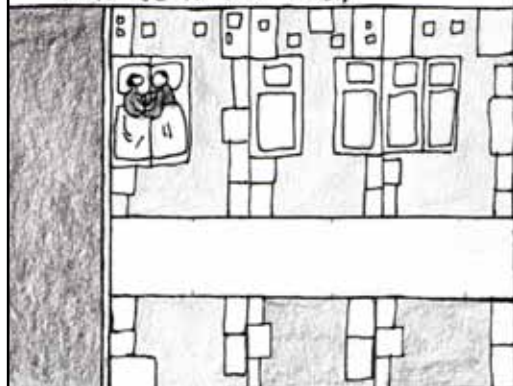
Co tě baví ve volném čase?

Se třemi dětmi, babičkami 400 km daleko a při životě na faře moc volného času nemám. Ale když už je výjimečně příležitost, ráda si zajdu do kina, do divadla, občas rekreačně sportuji (plavání, kolo, badminton nebo jen procházka). Taky ráda odpočívám s oddechovou knížkou, naposledys fejetony Hany Pinknerové, které jsem původně koupila kamarádce k Vánocům :).

VEČER MI JE SMUTNO A NEMOŽU SPÁT...
RÁNO JE TO PAK LEPŠÍ.

NO, ČETL JSEM, ŽE JSOU DVA DRUHÝ
LIDÍ: HODNÍ A ZLÍ.

TI HODNÍ LÍP SPÍ...

A TI ZLÍ SI VÍCE UŽÍVAJÍ,
KDYŽ JSOU VZHŮRU.

NEBO TO BYLO NAOPAK?

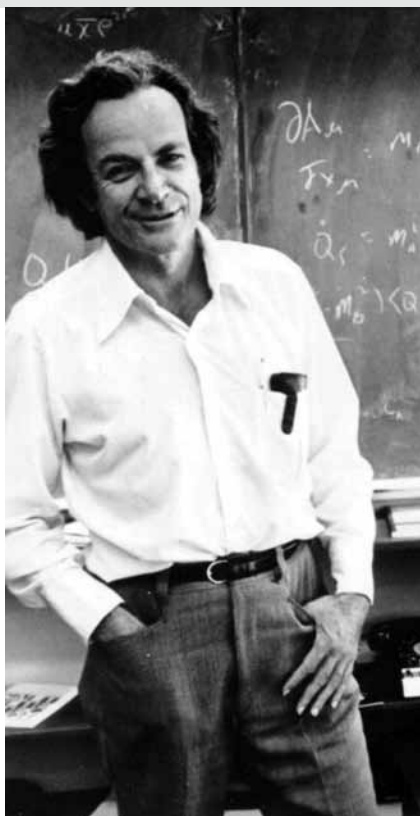
PRELUDIUM

Martin Kučera

Představte si vznášející se kouli a na ní zvláštním způsobem přilepené panáčky, kterým to celé už ani nepříjde divné, protože tyto podivnosti sami nazvali fyzikálními zákony, a tím je to prý vyřešené. Beze vší pochyby?

„...Musíme uznat naši ignoranci a ponechat prostor pochybám. Vědecké poznatky jsou souborem tvrzení pronesených s různým stupněm jistoty – některá tvrzení jsou naprosto nejistá, některá skoro jistá, ale žádná nejsou jistá absolutně.“ Výrok na nobelovku, řekli byste možná. I když jeho autor, fyzik Richard Feynman, Nobelovu cenu skutečně dostal (ne však za tento výrok), pozoruhodné na něm spíše bylo, jak zvědavě a zapáleně sledoval svět kolem sebe a snažil se mu porozumět. Přes to všechno je z uvedené fyzikovy věty slyšet určitá pokora před poznáním. Tato letošní rubrika bude mít v plánu vám předložit některé jevy z tajů přírodních věd, které vás nenechají na pochybách o záhadnosti stvoření. Nebo si někdo právě naopak pochyby o naučených biologicko-fyzikálních poučkách vytvoří. A že by to třeba některým humanitněji zaměřeným přišlo nezajímavé, o tom pochybují zase já.

Myšlenky osvícenství vsugerovaly člověku, že do věcí víry nemají přírodní vědy strkat nos a zase naopak. Věda byla překážkou, snad pro pomyslnou neslučitelnost s Biblií. Ovšem pokud i přírodovědní obory vidíme jako možnost blíže poznávat záhadnost té okolní, obdivuhodně do sebe pasující skládáčky, jeví se nám vše jinak. V době mezi prvními bakterií a vzlétnutím rakety Apollo 11 se život na Zemi záhadně vyvíjel. Kdy však někdo poprvé zaklonil hlavu k nebi a napadlo ho, že je vlastně také podobným kusem hmoty, jakou vidí všude kolem? Zvláštní chvíle. V tom okamžiku si hmota uvědomuje sama sebe a tím začíná ten nekonečný proud otázek, který se dodnes nezastavuje. Proč vlastně napadl prvního tvora ta první

Richard Feynman, americký vědec, pedagog, nositel Nobelovy ceny za objevy v oblasti kvantové fyziky, 1918 - 1988

otázka? Proč ne dřív, proč ne později? A proč vůbec?

Namítnete, že slovo „proč“ slyšíme od dětí určitého věku, kdy poznávají své okolí a vše jim připadá zajímavé. Ano, jejich zvědavost nám připadá naivní. Ale právě podobná zvědavost, kterou si některé děti zachovaly, byla pohonem pro objevy, vynálezy a všechna fakta o světě, která známe. Dnes je pro většinu z nás okolní svět a jeho fungování natolik zešedlé a samozřejmé, že málokoho napadne zamýšlet se například nad lidským vnímáním světla, barev, hudby. Nad stavbou lidského těla. Nad záračnou funkcí fotosyntézy. A k tomu všemu se dál ptát proč... V této rubrice to vyzkoušíme. ■

PROMĚNĚNÝ ŽIVOT I.

Marie Medková

List vedoucího

Pomůcky: příběh „Málo důstojná stařena“ z knihy Kalendářové historky Bertolda Brechta, ofocený pracovní list na tvrdší papír, patentky, pastelky/fixy

Cíl: Mluvit o proměně života, nové optice při pohledu na známé lidi.

Časová náročnost: 1–1,5 hodiny

Postup: Přečtete si příběh Málo důstojná stařena z knihy Kalendářové historky. Uvedte aktivity a program zakončete rozhovorem nad příběhem a tvorbou účastníků. Můžete využít obě aktivity postupně, vybrat jednu nebo zadat různým skupinám různé aktivity.

Uvedení aktivit: 72. rok života staré paní se stal mezníkem. Její život se najednou změnil a změnila se i ona sama. Začala objevovat a zkoušet, co ji těší, čím společnost ji obohacuje. Vlastně na stará kolena objevovala svou osobnost. Její syn se na ni díval skrz prsty. Její jednání se mu zdálo bláznivé. Zároveň pro něj najednou byla cizí. Lekl se vědomí, že tu ženu – svou maminku – nikdy neznal. Nepřiblížil se jí, nepoznával ji, ačkoliv mu dala celý svůj život. Díval se na ni pouze přes optiku vlastního života a své potřeby. Proto v ní najednou ztrácí jistotu. Co ale znamená tato proměna pro samotnou starou paní?

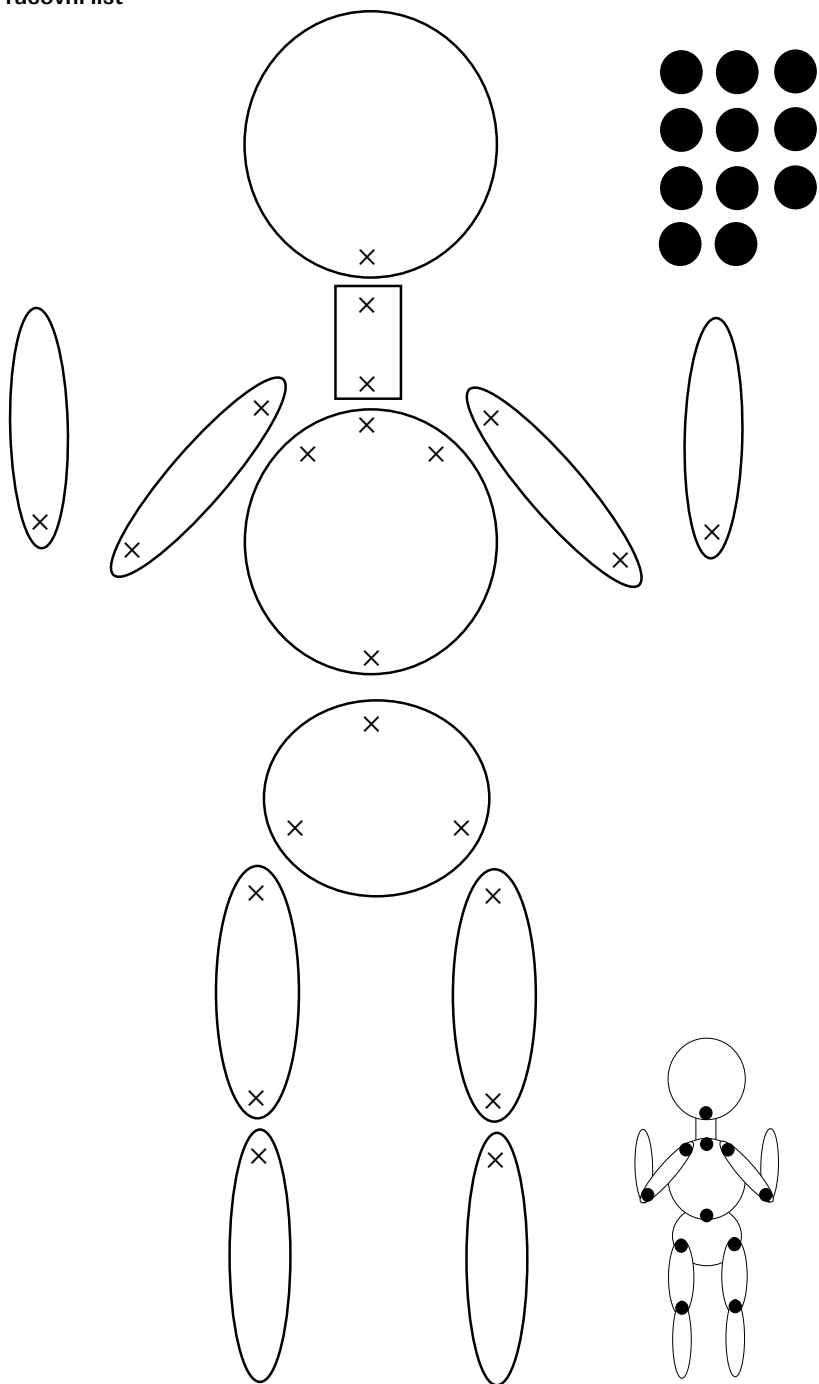
Aktivity:

- Nechte účastníky napsat tento příběh z pohledu stařenky.
- Rozdejte účastníkům ofocený pracovní listy a patentky. Nechte je složit a dokreslit oboustrannou loutku stařenky. Účastníci si mohou pomoci "oblečením" panenky – např. kloboukem/šálou, zástěrou/šaty. Jedna strana bude reprezentovat ženu před změnou životního stylu, druhá po něm. Zadejte tento úkol účastníkům s tím, že ženu představí a vysvětlí, proč je právě taková. Jako pomůcku pro dotváření postavičky můžete dát tyto otázky: Jak se tváří? Co má na sobě? Jakými barvami ji viděly její děti – jaké barvy vám připomíná její příběh? Jaké má postavení těla? Co drží v ruce?

Otázky k rozhovoru:

- V čem spočívala proměna stařenky – vnější? Co asi prožívala vnitřně?
- Jak se na její proměnu díval její nejbližší syn (místně), co a proč ho pohoršovalo?
- Znáš ty sám někoho, kdo se ti nečekaně ukázal v jiném světle? Jaká to byla proměna a jak to na tebe působilo?
- Co člověka proměňuje?
- Vzpomeň si, kdy jsi nějak proměnil svoje cesty, svoje zvyky a návyky.
- Co asi dávalo ženě radost v jednom a co v druhém období života a co ji tísnilo?
- Přemýšlel/a jsi o svých obdobích života, o svém vlastním stáří?
- Co bys sis doporučil/a, abys byl/a dlouho zdravý/á a duševně fit?

Literatura: Kalendářové historky, Bertold Brecht, Svobodné slovo 1965.
Fantazie a poslušnost, Dorothee Sölleová. Kalich, 2008.

INSTANTNÍ PROGRAMY

List vedoucího

Pomůcky: příběh Uzdravení u rybníka Bethesda (J 5,1-13)

Téma: proměněný život

Časová náročnost: 0,5–1 hodina

Postup: Rozdejte účastníkům pracovní listy nebo zadejte otázky. Nechte na vypracování 10 minut, otázky poté odložte. Potom přečtete příběh o uzdravení a úvahu. Zakončete rozhovorem nad příběhem (popř. otázkami).

Úvaha: Chceš být zdravý? Proč tu asi čeká onen nemocný u zázračného rybníka! Čeká, až to tu začne bublat a voda bude uzdravovat. Chceš být zdravý? To je přece **otázka, která má probudit!** Má probudit **fantazii**, ta se nedá spoutat fyzickým postižením. Je pravda, že 38 let, to je příliš dlouhá doba. Člověk si pomalu zvykne na svou nemoc a bezmoc. Říkáme tomu „realistický přístup“. Člověk už něco má, něco si odžil, to si chrání a třídí. Proč chtít víc? Nejsme taky takhle ochrnutí, když myslíme na svůj život?

A do toho přichází Ježíš s novým pohledem na náš život. Probouzí naše oči, srdce. Rozvíjí naši fantazii. Fantazie je formou svobody. Fantazie je smysl pro nové možnosti a pohledy. Lze ji rozvíjet nebo ji nechat ochrnout. Co je ale **potřeba víc** než fantazie a láska, abychom se dokázali probudit a porozuměli druhému člověku, co to jde?

Ježíš nastartuje mužovu fantazii směrem ke štěstí. „Vstaň a chod!“ Zkus to! Představ si to! Proč se vzdát a zavrtat ve své temné jeskyni? Uzdravení z rybníka rozdává leccos, nenávisť, závist, spoléhání na náhodu nebo vlastní agresivitu. Ježíš tu rozdává štěstí a radost. Nevíme, kdy a odkud, skrze koho se proměňuje náš život. Důvěra a otevřenost novým věcem – odvaha zkusit – přinesly změnu a nový život. Pro nemocného byl Ježíš jeden z tisíce. Za ta léta jich viděl. Neví, že právě skrze tohoto člověka se setkává s Bohem. Ani my tohle většinou nepoznáváme. Někdy si ani **neuvědomujeme**, že setkávání s Bohem není nutně emocionálně silný extatický zážitek nebo nedělní záležitost, spoutaná s modlitbou nebo liturgií. Setkání se děje nečekaně. Kříží naše plány, představy. Tak nečekaně, že se muž ani nestihne zeptat, kdo ho uzdravil. Tak nečekaně, že to dokážeme zhodnotit až zpětně.

Zdraví je důležité – ale perspektiva života je důležitější. I ona může být nemocná, ochrnutá, ochromená. A Bůh ji může léčit. Zázrak tělesného uzdravení je bonus. **Skutčný zázrak** je, když se uzdraví myšlení.

Modlitba: Pane, dej, ať se nenechám spoutat a oslepit našimi zákonitostmi tak, že se nedokážu dívat na život z mnoha úhlů. Chci rozeznávat to, co léčí a pomáhá, od toho, co barikáduje a dusí. Ať otevírám své oči a srdce pro nové možnosti. Chci se nechávat překvapit. Chci vidět svůj život i životy svých kamarádů a rodiny tvořivými očima. Chci se učit doopravdy žít s druhými. Amen.

Literatura k tématu: Fantazie a poslušnost, Dorothee Sölleová. Kalich, 2008

Pracovní list

Co může proměnit, „uzdravit“ pohled člověka na jeho vlastní život?

Co ti pomáhá, když nevíš, co dělat?

Co nebo kdo tě „nakopne“ nějakým směrem?

Kdy se ti naposledy „otevřely oči“ a viděl/a jsi věci jinak?

Jak se člověk cítí?

Znáš někoho, kdo se ti nečekaně ukázal v jiném světle (pozitivně)?

Jak může člověk pozitivně ovlivňovat své kamarády?

Jak může člověk negativně ovlivňovat své kamarády?

INSTANTNÍ PROGRAMY

JAK VYHNAT FARÁŘE ZE SBORU

6 ZARUČENÝCH ZPŮSOBŮ, JAK FARÁŘE VYHNAT ZE SBORU!

1. Úvodem musím zmínit velmi účinnou teoretickou možnost, která se ovšem v praxi nedoporučuje. Jednoduše podminujete farářovu auto. Až bude vyrážet na některou ze svých pastoračních návštěv, vyhodí se do vzduchu. Dostanete se tím ovšem do křížku se zákonem, hrozí vám vězení a dokonce možná i výjimečný trest. Jsou však jiné, mnohem preciznější způsoby, jak senechtěného duchovního zbavit! Nejen, že pak na vás neulpí ani trocha podezření. Naopak je možno ve výsledku všechnu vinu a stín vrhnout na samotného faráře. Jak na to? Není to vůbec složité, takže do toho!

2. Nedávejte farářův buď žádnou zpětnou vazbu, nebo toliko tu negativní. Na jakémkoli konání farářově i dění v sboru je možno vždy najít něco špatného. Na to se tedy zaměřte. Spolehlivě tím faráře vysajete z posledních zbytků sil.

3. Nepřipouštějte žádné změny! Pochopitelně nemůžete vždy proti všem změnám veřejně vystupovat. Byli byste pak ihned podezřelí. Nějaké změny naoko i podpořte a umožněte. Po čase se však zasadte o to, aby se vše opět vrátilo do starých kolejí. Tona faráře funguje, jako naftalín na moly. Začne si připadat na sboru „poněkud“ zbytečný. A nakonec zauvažuje, jestli by nebyl přeci jen užitečnější na jiném sboru. A to je přesně to, co potřebujete.

4. K farářův zásadně přistupujte jako k vetřelci předem důvodně podezřelému ze záměru tunelovat a ničit sbor (farář - od slova „fárat“, přeneseně také „tunelovat“ ...). Neustále jej zjevně hlídejte. Permanentně zaparkovaná černá dodávka s kouřovými skly a anténkami nedaleko fary udělá své. Děti z nedělní školy mohou faráře hlídat, jestli si vše napřed nechá odsouhlasit staršovstvem.

5. S farářem se moc nedomlouvejte a projevujte vůči němu minimum emocí, aby si ani v náznaku náhodou nepomohl myslet, že jej máte rádi a jeho práce na sboru si vážíte. Má být rád, že se

tomuto lukrativnímu zaměstnání se zvýhodněným bydlením vůbec může věnovat...

6. Předchozí kroky by měly k odchodu samotného faráře stačit. Mohlo by se však stát, že farář - třeba i přes vnitřní odpor a vaše vzájemné antipatie - bude chtít kvůli rodině (školy dětí, práce manželky, kvalitní vztahy v rámci města, obce...) na sboru zůstat přeci jen déle, než vy můžete potřebovat. Tady je třeba se zaměřit především na paní farářovou. Prostě její práci na faře a okolí berte jakosamozřejmost. Vždycky to tak přece bylo, že paní farářová na faře pracovala. V estetickém ohledu buďte zásadoví: igelitový ubrus a umělé kytky dostačují k výzdobě bohoslužebných prostor v duchu evangelické prostoty. Toho se držte a dávejte to jasně najevo. Posekejte paní farářové její oblíbenou kytku. Ještě pár kapek, pohár přeteče a brzy si vaši zásluhou oba „vetřelci“ sbalí své saky paky. Na faře pak zavládne vámi vytoužená prázdnota.

V dokonalé úctě

váš Tasemník

NEZAČAL JSEM VĚŘIT, ABYCH SE ZLEPŠIL V ŠACHU

David Navara (27. března 1985) je nejlepší současný český šachista, patřící do světové špičky.*

Když jsme spolu domlouvali tenhle rozhovor, tak ses zmínil, že jsi v Boha uvěřil asi ve třinácti letech. Zajímá mě, jak si k tomu došel a kdo nebo co tě přesvědčilo?

To byl spíše takový vnitřní proces, neměl jsem žádné zjevení, spíš Bůh oslovil mě, než že já bych si aktivně hledal cestu. Já jsem z rodiny, kde rodiče jsou nevěřící, ale důraz

dominikánka, která vedla hodiny náboženství. A na střední a na vysoké škole jsem měl věřící spolužáky, kteří mi byli příkladem, jak se chovali k ostatním, připadalo mi, že jsou příjemnější, než je průměr. Neplatí to vždy, ale věřím, že křesťanství může vztahy k druhým ovlivnit, že má ten potenciál.

Kdy jsi začal hrát šachy a jak tě to vlastně napadlo?

Babička mi dala šachovou knížku, abych se zabavil, a mě to zaujalo. Rodiče mě pak při-

na morálku přesto kladou. Na první stupeň základní školy jsem chodil do Bratrské školy, neboť v pedagogicko psychologické poradně diagnostikovali, že jsem v některých oblastech hodně vyspělý a v jiných méně, a proto rodiče rozhodli, že tam pro mě bude ten kolektiv vhodnější.

Je možné, že tě ovlivnila Bratrská škola?

Možná trochu, ale uvěřil jsem až ve třinácti, kdy jsem chodil už na základní školu s rozšířenou výukou matematiky a tady bych zmínil vliv paní učitelky Váňové, což je katolička,

hlásili do kroužku. Mám mimořádné nadání na šachy a některým věcem naopak vůbec nerozumím.

Uživíš se jako nejlepší náš šachista tímto sportem?

Ano, a i kdybych byl desátý nejlepší šachista v republice, tak bych se taky uživil.

Které ceny si nejvíc vážíš?

To je těžké říci, vážím si vítězství v roce 2007 v německé Mohuči, kde jsem skončil na prvním až třetím místě před několika hráči svě-

tové špičky. To byl turnaj v rapid šachu, což je takový lehčí žánr, ale soutěž byla obsazena velmi kvalitně. A letošní vítězství na mistrovství republiky v Ostravě, kde jsem uhrál osm a půl bodu z devíti partií, to už nepřekonám.

Vidíš nějakou paralelu mezi pravidly šachu a náboženstvím?

Nezkoumal jsem to, pravidla tu jsou a dá se určit, který tah je dobrý a který ne. Většinou můžeme nějak poznat, co je správné a co špatné, ale někdy je prakticky nemožné o tom rozhodnout.

Vystudoval jsi logiku, jak vidíš svou další budoucnost?

Já se věnuju jen šachům. Pochopil jsem, že bych byl jen podprůměrným logikem a to raději budu nadprůměrným profesionálním šachistou. Společnost nepotřebuje podprůměrné logiky, nevím na kolik potřebuje nadprůměrné šachisty. Já vím, že jsou užitečnější a potřebnější povolání, ale i šachista může

být společnosti něčím přínosný, když dělá svou práci dobře.

Myslíš, že Bůh je šachista?

Ne, já si myslím, že Bůh je mimo tyto kategorie. Nesnažím se zkoumat, jaký má vztah k šachům. Nedovedu si představit Boha jako šachistu.

Pokřtít ses nechal až v dospělém věku. Proč právě ČCE?

Má babička byla pokřtěná u Československé církve husitské a když jsem jí říkal, že bych se chtěl nechat pokřtít, zeptala se svých přátel ze Slovenska a ti jí doporučili pana faráře Ludka Rejchrtu a sbor v Braníku.

Pomáhá ti nějak víra při hře?

Při hře ne. To křesťanské uvažování by mělo pronikat mým životem obecně. Neřídím vše podle víry, nezačal jsem věřit, abych se zlepšil v šachu. Mám duchovní potřebu věřit v Boha a věřím, že na světě existuje spravedlnost. ■

A	2				•			1	
B	•		4					9	
C	1	•		3		4			
D				•					2
E				•		3			
F	9					•			
G				7		•		4	3
H		6						7	•
I		3			4				9

- A. tučných let v Egyptě (Gn 41)
- B. počet dnů práce (Ex 20)
- C. doba mezi výlety holubice z archy (Gn 7)
- D. počet knih Samuelových
- E. počet řek pramenících v ráji (Gn 2)
- F. výnos hřiven druhého služebníka (Lk 19)
- G. počet dní oslavy chanuky
- H. počet bratrů bohatého člověka z podobství o boháči a Lazarovi (Lk 16)
- I. počet očištěných malomocných, kteří neděkovali (Lk 17)

VYDRŽET AŽ DO KONCE

Marie Medková

Dejte si pozor, bratři, aby někdo z vás neměl srdce zlé a nevěrné, takže by odpadl od živého Boha. Naopak, povzbuzujte se navzájem den co den, dokud ještě trvá ono ‚dnes‘, aby se nikdo z vás, oklamán hříchem, nezatvrdil. Vždyť máme účast na Kristu, jen když své počáteční předsevzetí zachováme pevné až do konce. Z epištoly Židům 3

Jaké bylo vaše předsevzetí na začátku roku?

Nikdy si žádné nedáváte?

Necháváte si ho pro sebe?

Jaké bylo vaše předsevzetí, když jste uvěřili?

Nebo když jste začali svou dětskou víru promýšlet?

Foto Tomáš Pleskot

Předsevzetí je touha po změně. Chci se v něčem zlepšit, o něco bojovat, něco zkrášlit – svou osobnost, vztahy, komunitu, prostor. Abych vydržela, potřebuji se o něco opřít, a taky povzbuzení.

Je víra změna? Ne! Ano! Víra je živá. Krášlit můžeš i chození po cestě víry. Bojovat musíš o směřování k Bohu. Proměňovat k lepšímu můžeš díky Bohu místo, kde žiješ. Víra se stále ptá a vyvíjí. Ptá se „proč“ a „co teď“. Ptá se i sama po sobě. Jaká je tvá víra? Jak se projevuje uvnitř a navenek?

Dá se žít z něčeho tak dynamického? Důvěra v Boží zastání je jistota, která víře umožňuje ptát se, prát se, chvět se, pochybovat. Sestry a bratři jsou povzbuzení, které můžeme mít okolo sebe několikrát do týdne. Neboj se. Opři se. Čerpej.

LÉTAJÍCÍ RABÍN

Kolja Ivaskiv, Anna Junová

Ch: Ojojoojoj (*lomí rukama směrem k nebi, nejspíš snažíc se o tanec*)

K: Oi Oi Oi Oi Oi? Dala ses snad na punk?

Ch: Jé, Šalom alejchem bratře! Ale kdeže! Copak jsem mešuge? Ty! Šel sem a poslechl si to pořádně!

...

K: No jasný, to je ten náš hanácké klezmer!

Ch: Ty o nich snad něco víš?

K: Uf.. No.. Hm... Hele a nebylo víc košer zepat se někoho povolanejšího?

M: Děti moje, co Vás za mnou přivádí?

Ch: Povězte nám, Mordechaji, něco o vaší kapelě Létající Rabín. Co to je, jak to zní?

M: No abych pravdu řekl, občas mám pocit, že ta naše hudba zní jako parta veselých muzikantů po týdenní svatební veselici někde v ukrajinském štetlu roku 5625... Ne, vážně. O co nám opravdu jde, je přiblížit veřejnosti východní židovskou kulturu sem, do této západem ovlivňované země.

K: A kde působíte?

M: Naše kapela vznikla v Prostějově. A možná právě proto hrajem klezmer. Máme tu na co navazovat a co připomínat.

V minulosti bylo tohle městečko nazýváno Hanáckým Jeruzalémem právě kvůli živé ži-

dovské obci. Ale jinak hrajeme všude možné, v synagogách, na svatbách, v klubech, po České republice, občas i mimo ni.

Ch: Jak jste k sobě přišli? Máte nějaký židovský kořeny?

M: Kdepak. Byli jsme prostě dostatečně veselá parta na gymplu, abychom začali dělat tuhle muziku. Už to bude deset let, kdy jsme začali ve složení kytara – klarinet – akordeon – basa. O něco později jsme se doplnili o příčnou flétnu a violu.

Ch: Takže vaše židovská jména jsou jenom přezdívky?

Jojo. Mordechaj Katzman, Ira Lewinsky, Gim-pl Fleischman, Janele Rosenfeld a Saul Horowitz – toť naše hudební virtuální my.

K: Co máte všechno za sebou?

M: Natočili jsme dvě cd (Lebedik und Freylech, Tsuzamen) plná vyjuchaných tanců ale i nářků a bédování, zahráli jsme si v Jewish community center v New Yorku... A samozřejmě máme za sebou spoustu vtipných zážitků. Třeba nedávno se náš klarinetista snažil otevřít flašku vína asi nejdražší botou, co kdy držel v ruce. Bylo to ve foyer divadla, kde jsme koncertovali. Udělal to s takovou silou, že obsah láhve změnil bílou zeď na zeď nářků. Minimálně pro majitele divadla.

K: S rabínama přiletí vždycky sranda. A kde na ně můžete zaletět Vy?

Ch: Jako vždy nejvíce fungující facebook, nebo jejich internetové stránky www.letajicirabin.com, kde si můžete poslechnout, jak tihle Hanáci válí klezmer.

Přejeme pěkný poslech! Channah a Koiáš. ■

DO KOSTELA S MOBILEM ČI NTBEM!

M. Medková, M. Grombiřík

Nečtete Bibli, protože to k ní máte do políčky daleko? Chcete si srovnat různé překlady? Nemáte v kostele lavice, a proto ani Bible na dosah ruky? A aby to bylo český?

Do mobilního telefonu si můžete stáhnout Bibli (java aplikace) na stránkách http://www.cb.cz/praha2/bib_slovník_novotny.htm. Kromě slovníku najdete dole na stránce překlady ekumenický, kralický, Bibli 21 a anglickou KJV. Ekumenický překlad a Bibli 21 najdete i na <http://www.bible.kvalitne.cz>. Další jazykové verze pak na <http://gobible.jolon.org>.

Program **BibleTime** počítá s tím, že rádi čtete víc překladů najednou. Umí pracovat s různými typy dokumentů – slovníky, komentáře, mapy, obrázky, ranní zamyšlení ... V programu si můžete vybrat, co v něm chcete a nechcete mít (sword moduly). Pracuje na systémech Windows, Linux, Mac OS X. Verze 2.8.0 je k stažení zde

[http://sourceforge.net/projects/bibletime/files/\(verze pro Win\)](http://sourceforge.net/projects/bibletime/files/(verze%20pro%20Win)).

Xiphos počítá spíš se studiem jedné pasáže, lépe se tu pracuje s komentáři. Vlastní komentáře si tu ostatně můžete sami utvářet. Pro nevidomé je možnost využít čtecí nástroj Festival. Xiphos si najde a pracuje s moduly staženými pro BibleTime. Pracuje na systémech Linux a Windows a verze 3.1.4. je k stažení na <http://xiphos.org/>.

Pro Windows existuje program **Davar**, jehož specialitou je provázanost s Biblickým slovníkem A. Novotného. Ukazují též hypertextové odkazy a poznámky. Najdete ho na www.davar3.net.

Theophilus je třeba ze začátku trochu uživatelsky nastavit a je poněkud těžkopádnější než výše jmenované. Lze si k němu stáhnout doplňky. Pracuje pouze v systému Windows a více stáhnout si ho můžete třeba na <http://www.theophilus.sk/>.

Všechny tyto programy lze získat na webu zdarma. ■

božský vtipy

Kresba Lydie Férová, námět redakční kruh

ABOVE AVERAGE

Jade Lee

What does it mean to be "above average"? Average is often used negatively but in many ways it is simply a definition of location.

If average is just where most people are, then I guess it's easy to identify where you are for a bench mark. Also, above average could be used as a location of being above where most people are positioned (as some sort of statistic).

2 Cor 8:7

"But just as you excel in everything, in faith, in speech, in knowledge, in complete earnestness, and in your love for us, see that you also excel in this grace of giving."

To be above average is to excel, but is it possible to be above average in everything?

This made me think about the world we live in and how destructive things are/can be. Much of our society, you could say, would lack grace towards one another and criticism is at an all time high.

But what if we rewind back and think about the smaller community of people we do live with, and ask one question: **What are most people like?**

If most people in my neighbourhood don't wave and say hi, then for me to wave and say hi is - above average.

If most people in our work places are constantly talking negatively about other peers, then I think it's relatively easy for us to be above average.

This made me realize that there would be hundreds of daily situations that give us the opportunity to be more than most people choose to live... and this would be for no other reason than to allow God to use us to influence others for His glory.

How we relate and respond to people around us is critical to God's story in their lives.

To excel in everything is simply the choice to live a life above average.

"It is our Responsibility to work on our Response Ability."

Jade Lee lives in New Zealand. He is, in his own words, an "Aspiring Film Maker, Photographer, Guitarist, and a follower of God". You can read his thoughts about Christian life AND media on his blog "Pieces of Pounamu" at <http://mrpounamu.blogspot.com> - with not many posts so far, but with promises of more to come.

SLOVNÍČEK

- bench mark** – pevný (referenční) bod
- earnestness** – upřímnost, opravdovost
- lack** – postrádat
- to be at an all time high** – být na vrcholu, ve vrcholné míře
- to make (sb) do (sth)** – přinutit někoho něco udělat
- rewind** – přetočit zpět (zde přeneseně: vrátit se v myšlenkách)
- peers** – druhové, vrstevníci, zde: kolegové
- realize** – uvědomit si
- opportunity** – příležitost
- relate** – vztahovat se
- respond** – reagovat
- responsibility** – odpovědnost, zde i "povinnost"
- response ability** – schopnost reagovat

připravila Hana Běťáková ■

MERLIN: ZROZENÍ

Šárka Schmarczová

Dnes bych vás chtěla pozvat do Švandova divadla, kde se hraje Merlin . Možná zrovna nejste příznivcem rytířských příběhů a budete chtít otočit list, ale vězte, že hra Tankena Dorsta v režii Dodo Gombára má v sobě mnohem hlubší potenciál a o rytířské souboje tu až tak nejde. Autor se nechal artušovskými legendami inspirovat velmi volně a kladl si otázku, zda jde v dnešním zrelativizovaném světě rozlišit dobro a zlo a jaká je daň za hříchy spáchané na vlastních dětech a ideálech.

Na začátku se ocitneme na nádrazí, kde herci symbolicky odevzdávají své hodinky, a příběh z dávných časů může začít. Inscenace je plná obrazů, pocitů, myšlenek, které prostupují časem.

V první části je hlavní důraz kladen na rozpoznání charakterů jednotlivých postav, jejichž umístění v příběhu se dozvídáte postupně. Merlin v Dorstově pojetí není démonický kouzelník, spíš připomíná někoho, kdo nebývá právě středem společnosti, ale stává se jím pro svou moudrost a neustálé hledání pravdy. Zvláštní vývoj má postava Parzívala, který z touhy stát se rytířem kulatého stolu zabije a stává se až krvavou zrůdou, která ale na druhé straně zoufale volá po Bohu. Ginevra Petry Hřebíčkové je okouzující, rozmařilá i rozervaná. Osvěžující je spor Ginevry s Elainou o Lancelota, který působí živě a současně. Do dvou mužských rolí sira Lancelota a Mordreda režisér obsadil herečky Kristýnu Frejovou a Zuzanu Onufrákovou. Obě postavy jsou dobře zahrané a rozhodně nutí diváky k zamyšlení nad tím, proč ženy hrají muže a zda ženy mají místo u kulatého stolu.

Musím ač nerada napsat, že první část je chudší na myšlenky, autor zde koketuje se zvratem v druhé části, což možná není u čtyřhodinového představení ta nejlepší strategie. Někteří diváci o přestávce odcházeli a hlavní myšlenka – totiž křesťanská zvěst – se k nim tedy nedostala.

Velmi zajímavá je hudební a pohybová stránka. Režisér přizval ke spolupráci i zpěváka Ondřeje Rumla, houslistku Gabrielu Vermelho, tanečnici Lindu Fernandez Saez a hudebníka Romana Holého.

Patří legenda o Merlinovi minulosti, nebo oslovuje publikum napříč časem? „Co je to ta nová doba?“ zaznívá v závěru, z úst Mordreda, který ač celý svůj život hledá anděla, se nechce klanět Ježíši. Příběh Merlinova zrození končí očekáváním, které představuje postava Galahada, hledače Grálu.

PŘEŽÍT SVŮJ ŽIVOT

Ester Hubená

Zachytit sen a žít ho jako opravdový život. Jen „jako“? Co když je sen tím pravým životem, co když je sen skutečnější než realita?

Autorský snímek Jana Švankmajera (v roli režiséra, scénáristy, výtvarníka) možná pro mnohé není na první pohled (či doslech) úplně nejlákavějším filmovým soustem. Už jeho forma je velmi netypická a jedinečná. Jak v krátkém preludiu na začátku filmu sám tvůrce uvádí, kvůli nedostatku peněz nebyly scény s herci natočeny plynule, ale byly použity jejich fotografie, z nichž byl nakonec složen výsledný snímek. Na tuto fragmentární ("křečovitou") animovanou metodu si ale váš mozek postupně zvykne a vy se můžete soustředit na děj (viz http://cs.wikipedia.org/wiki/Přežít_svůj_život).

Švankmajer prý není ani výtvarník, ani režisér, ale surrealista. Do určité míry je to tak; děj se točí okolo snů, vše je zde tak trochu surreálné, ale na druhou stranu se člověk v ničem neztrácí, příběh je Švankmajerovými geniálními výtvarnými nápady velmi vtípně i provokativně doplňován. Film nepůsobí jako nějaká typická surrealistická pohádka vznášející se ve světě podvědomí, ale natukává témata, která člověk řeší v reálném životě – co je třeba udělat pro lásku, co člověk v sobě může najít, když se dívá dostatečně hluboko, za věci, „surrealisticky“ - tedy doslova „pod realitu“ - tak jako si hrdina lehá pod peřinu, když chce snít.

Přežít svůj život není typickým filmem v nabídce českých kin. Vyniká v ní ve více ohledech – je nepodoblivý, vtípný, ukazuje nehezké a nenalíčené lidi, kteří sice promlouvají ze snu (resp. z filmu), ale tím více se paradoxně podobají realitě. Vřele doporučuji!

*Přežít svůj život,
Režie: Jan Švankmajer,
Hrají: Václav Helšus, Klára Isssová a další
2010*

VYHASÍNÁNÍ MOZKU

Olcha Richterová

Může se to přihodit každému nad padesát, ovšem po sedmdesátce to je o hodně častější. Martinu Kleinovi je třisedmdesát a postupuje to nezvykle rychle. Jeho žena se snaží, brzy jí ale dojdou síly.

„Každým rokem se nám v těle něco mění. (...) Nákupní taška se začne stěhovat z ruky do ruky častěji než dřív. A v obchodech se střetáváš s méně vstřícnými pohledy.“ Martin Klein si své stárnutí uvědomuje a nic si nenahává, přicházejí ale okamžiky, kdy je v koncích. *„Už žádná cizí slova! Chci myslet v krátkých, jasných větách.“* Moc mu to ale nejde, stejně jako povídání s blízkými: *„Tohle není žádný rozhovor, to nemá úroveň. Jakmile něco vyslovím, jako by mě chtěla vmanévrovat do léčky.“*

Román v Holandsku vyšel už r. 1985, u nás se ale jednou z nejprodávanějších překladových knih stal až letos. Stejně tak se u nás až nyní začíná víc mluvit o „Alzheimerovi“, chorobě, kterou je velmi těžké zachytit do slov, protože právě o ně své nositele připravuje.

Bernlef se to v závěrečné části knihy pokusil naznačit útržky vět, často používanými infinitivy a nesourodým vršením myšlenek hlavního hrdiny: *„Světlo zářívke se ke mně komíhává snáší shora...“* *„U stolku s begonii mele nějaká žena kávu...“* *„Kolkolem dohrávají poslední zbytky lidskosti...“* Jenže do ústavu umístěný hrdina už v této části knihy nepoznává ani vlastní ženu; není možné, aby znal slova jako „komíhavě“, „begonie“ či „lidskost“. Spisovatel pravděpodobně dost věrně vystihl jeho pocity, jenže tak učinil slovy, která už jsou člověku v tomto stádiu nemoci nedostupná. O to jasněji je vidět, jak těžké je porozumět těm, kteří se propadají mimo naši realitu, ztrácejí sami sebe a přitom si to stále nějak uvědomují.

*J. Bernlef:
Vyhasínání mozku
Martina Kleina, přel.
Olga Křížtová,
doslov Jiřina Šípková,
Za tratí,
Beroun 2010,
136 stran*

Afghánci netuší o útoku na dvojčata

Afghánci ve dvou klíčových provinciích vůbec nevědí, proč se v jejich zemi válčí. Útok z 11. září jim zůstal utajen, 92 % dospělých mužů v těchto oblastech o něm podle Mezinárodní rady pro bezpečnost a rozvoj nikdy neslyšela. Netuší tedy, proč do jejich země přišly mezinárodní jednotky. A to je docela průšvih. Žádnou válku nemůžete (dlouhodobě) vyhrát bez podpory místního obyvatelstva – a místní vás zase těžko budou podporovat v tom, abyste někam jen tak myrnix dýrnix přišli a začali to tam řídit, navíc s občasnými „kolaterálními škodami“ (eufemismus pro zabití civilisty).

Čína se bojí svých disidentů

Jak jinak interpretovat to, že Liu Siao-po ani jeho příbuzní nesměli v prosinci převzít Nobelovu cenu za literaturu? I ekonomické velmoci časem dojde dech, pokud ji budou děsit její občané říkající nahlas nepříjemné pravdy. Zatím v tomto největším autoritářském režimu planety pokud vím nevznikla žádná špičková inovace, i levná pracovní síla ale dochází – kvůli politice jednoho dítěte začínají chybět mladí lidé.

Generace Facebooku

„Generace Facebooku – křesťanská mládež a práce s ní“, tak se bude jmenovat 15. studijní den Ekumrady, který se bude konat 8. února v prostorách Husitské teologické fakulty UK v Praze. Nejdřív všechny zúčastněné církve v 10–15 minutách představí svou práci s mládeží, v odpoledním panelu bude diskutovat pětice lidí z církví, kteří s mládeží léta pracují (např. YMCA bude reprezentovat Miki Šachový kůň Erdinger).

Vytrvalý bolševník i jeho protivníci

Zajímavý rozhovor o boji proti invazi bolševníku s Lenkou Pocovou přinesl Ekolist. cz. Nový druh je běžná věc: „*Bolševník se ale v přírodě nechová tak mírně jako vlčí mák a místo květnaté louky vzniknou monokultury bolševníku neprůchodné pro zvěř i lidi. Okolo cest se vytvoří bariéry bránící motoristům v rozhledu a cyklistům a turistům ve výletech do přírody.*“ Manželé Pocovi se nezdolné rostlině věnují od začátku devadesátých let (P. Poc se mezitím stal europoslancem) a poučné je, že kvůli neochotě řešit problém dokud bylo bolševníku pomálu, to bude nyní stát pořádné peníze.

V Rusku se pořád vraždí za názory

Výstava o zavražděných obhájcích lidských práv v Rusku s názvem „Umlčené hlasy“ (Silenced voices), pořádaná Člověkem v tísní v partnerství s Heinrich-Böll-Stiftung Praha, opět připomněla, jak na tom je současné Rusko. Po nástupu Medvěděva na prezidentský stolec se rozhodně nic nezměnilo, ostatně on sám vraždu právníka Markelova a novinářky Baburovové, kteří hájili oběti ruské zvěře v Čečně, okomentoval takto: „*Policařty taky občas zabijou.*“

Jako novinářka Anna Politkovská ale dopadla i spousta mnohem méně známých lidí – jako příklad toho, jak rozdílné jsou oběti zejména ruských skinheadů, uvedu dvě jména: Timur Kacharava (1985–2005), student a anarchista, a Nikolaj Girenko (1940–2004), profesor afrických národů a jazyků.

Zcela to souhlasí s depešemi o naprosto zkorumpovaném nacionalistickém státě posílanými americkými diplomaty z Moskvy, které unikly na WikiLeaks.

Mládež královéhradeckého seniorátu pořádá tradiční futsalový turnaj O POHÁR OREBITŮ v Třebechovicích p. Orebem 26. 2. 2011 od 10:00. Přihlášky 5- až 10členných týmů a informace u Lídy Stejskalové. (<http://kralovehradecka-mladez.evangnet.cz/>)

V pátek **4. února 2011 od 19.00** se v Pardubicích bude konat již tradiční seniorátní ples, tentokrát na **pirátské téma!** Kdo dorazí v kostýmu, bude mít **levnější vstupné!** Mimoto se můžete těšit na **skvělou hudbu** (Lipka, Simulanten Bande) a tombolu, tanec a další zábava je již na vás! Tak přijďte! Veškeré informace budou na webu <http://chrudimska-mladez.evangnet.cz>.

BIBLICKÉ VÝKLADY V MP3 z široké ekumeny najdete v rozsáhlém internetovém archívu na www.studentsky.cz. Archív vznikl ze studentských bohoslužeb, které probíhají každou neděli ve sboru Církve bratrské v Soukenické (Praha).

VALNÁ HROMADA SEM

Moravskoslezský SEM a sbor ČCE Odry vás zvou na volejbalový turnaj SEM CUP, který se bude konat 26.2.2011 v Odrách. Bližší informace najdete na <http://moravskoslezsky.semcr.cz/>.

12.března 2011
Olomouc

1,1 milionu Kč pro výběrová řízení F-nadace na rok 2011

F-nadace vyhlašuje výběrová řízení na poskytnutí nadačních příspěvků **NADACE** na podporu vzdělávacích a evangelizačních programů:

1. Podpora sociálně slabých účastníků vzdělávacích programů
2. Podpora vzdělávání pracovníků neziskových organizací – externí programy
3. Podpora vzdělávání pracovníků neziskových organizací – interní programy
4. Podpora vzdělávacích programů pro děti a mládež
6. Podpora pořízení evangelizačních materiálů

Uzávěrka příjmu přihlášek je 4. února 2011. Pro uzavěrku je rozhodné datum doručení do emailové schránky F-nadace. Pokud Vás programy zaujaly a chtěli byste se jich zúčastnit z druhé strany – být spolu s námi dárci, kteří tyto aktivity podporují, prosím, kontaktujte nás. F-nadace pokračuje v získávání prostředků pro podporu evangelizační služby Reinharda Bonnkeho, číslo účtu veřejné sbírky: 195 827 736 / 0600

Více najdete na www.f-nadace.cz

e-mail: granty@f-nadace.cz (výběrová řízení 1–4, 6)

bonnke@f-nadace.cz (podpora služby Reinharda Bonnkeho)

tel.: 774 077 753 (Olga Cajchanová)

Zimní akce pro mládež 2011
Nabídka akcí (nejen) pro mládež
Pořádá oddělení mládeže ÚCK ve spolupráci s o.s. SEM v ČR

Nad Fatrou sa blýska	5.–12. 2. 2011	nad 18 let	místo: Liptovské Sliache
duchovní vedení: Jakub Keller, farář v Horní Čermné			
organizace: Marie Medková, farářka mládeže			cena 2 300,-/2 600,-
Na sněžnicích	4.–6. 2. 2011	pro všechny	místo: Křížlice, fara
lektor: Jiří Málek, sportovní duch z Šumperka			
duchovní vedení: David Šorm, farář v Horní Krupé, člen COMu			cena 1 200,-
Kouzelný kurs (ml. mládež)	11.–18. 2. 2011	cca do 18 let	místo: Křížlice, ev.škola
přednášející: Lukáš Klíma, farář v Proseči		Magie v Bibli... a dnes	
Eva Benešová, čtenářka a teoložka		Fantasy, sci-fi... a ty!	
vedení: Marie Medková, farářka mládeže			cena 1 400,-
Exercicie	20.–27. 3. 2011	pro všechny	místo: Strážné
exercitátorka: PhDr. Ivana Noble, učitelka ETF a husitská farářka			
vedení: Jan Černý, student			cena 2 800,-/3 100,-
SEPRAM IV/3	6.–9. 5. 2011	15–30 let	místo: Běleč nad Orlicí
SEminář pro PRacovníky s Mládeží			
odborný garant: Michal Šourek, farář v Praze-Jižní Město			
vedení: Marie Medková, farářka mládeže			cena 750,-
Brigáda Herlíkovice	27.–29. 5. 2011	pro všechny	místo: Strážné
vedení: Marie Medková, farářka mládeže			cena: pilné ruce)

Více informací: <http://mladez.evangelnet.cz/>

Přihlašování: <http://prihlasky.evangelnet.cz/>

U všech akcí platí:

Pokud budou zaplacený 2 týdny před začátkem akce, je cena o 100,- nižší!

Nabízíme sourozenské slevy v rámci jednoho kurzu (2. a další sourozenec platí o 20% méně z původní ceny.)

Oddělení mládeže ÚCK ČCE, Jungmannova 9, 11121 Praha 1, tel: 224 999 232,
mladez@e-cirkev.cz; oddělení mládeže (fcbk)

Bratrstvo, evangelický časopis pro mládež.

Vydává Synodní rada Českobratrské církve evangelické.

Grafická úprava: O. Fikejs, sazba a technická redakce: Jitka Čechová

Adresa redakce a administrace: Jungmannova 9, 111 21 Praha 1,

e-mail: bratrstvo@e-cirkev.cz, tel: 224999273

Stránky na internetu: <http://bratrstvo.evangelnet.cz>

Celoroční předplatné 200,- Kč, jednotlivé číslo 20,- Kč. Vychází 10x ročně.

Tiskne MIB Print, Praha 6. Přidělené registrační číslo MK ČR 5092.

BRATRSTVO

roč. 52/2011
číslo 1